

เอกสารสิ่งพิมพ์เรื่องใยหินในประเทศไทย

สมชัย บวรกิตติ¹, สมศักดิ์ เกียมเก่า²

¹สำนักวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระปกเกล้า

²ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

แพทย์ทุกคนเคยได้ยินชื่อแอสเบสทอสหรือแร่ใยหิน อาจไม่มาก แต่ก็สักครั้ง ๒ ครั้งในช่วงเป็นนักเรียนแพทย์หรือได้อ่านผ่านตาวารสารการแพทย์โดยบังเอิญบ้าง แต่แล้วก็ไม่ได้สนใจอีกเลย เพราะไม่ได้อยู่ในวงการแพทย์ที่จะต้องรู้จักใยหิน แพทย์กลุ่มหนึ่งที่ต้องสนใจเรื่องใยหินเนื่องจากความรู้ด้านวิชาการทำให้เกิดความรู้สึกต่อต้านหรือสนับสนุนด้วยเหตุผลแตกต่างกันซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

มีแพทย์วิชาการ ๒ แขนงที่ต้องรู้จักกับใยหินอย่าง ฝ่ายหนึ่งเป็นอายุรแพทย์ที่ต้องวินิจฉัยและบำบัดรักษาผู้ป่วยที่เป็นโรคที่เกิดจากได้สัมผัสฝุ่นใยหิน อีกฝ่ายหนึ่งเป็นแพทย์ฝ่ายเวชกรรมป้องกันผู้คนไม่ให้สัมผัสวัสดุก่อโรค

โรคที่เกิดจากสัมผัสฝุ่นใยหินนั้นรู้จักกันมานานแล้วในประเทศที่ทำเหมืองแร่ใยหิน และต่อมาเมื่อมีการนำมาใช้ในอุตสาหกรรมก็พบว่าเกิดโรคเหตุใยหินได้ในคนงานอุตสาหกรรมที่ใช้ใยหิน และสัมผัสมลภาวะอากาศจากฝุ่นใยหินในประเทศไทยเรื่องนี้ยังเป็นปัญหาและแนวคิดที่แตกต่างกันอยู่ แม้ยังไม่มีหลักฐานแน่ชัดทางวิชาการว่ามีอุบัติโรคจากสัมผัสใยหิน ทั้งๆ ที่มีเอกสารมากมายที่ให้ความรู้ความเข้าใจของแพทย์

ทั้งสองฝ่าย ผู้เขียนบทความนี้จึงรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องจำนวน ๑๔๑ ชิ้นมาเสนอเป็นหลักฐานดังต่อไปนี้ ส่วนนักวิชาการผู้อ่านจะมีข้อชี้แนะแสดงวิสัยทัศน์ประการใด ผู้เขียนยินดีรับฟังและเผยแพร่ให้ต่อไป

๑. สมชัย บวรกิตติ, บัญญัติ ปริชญานนท์, กษาน จาติกวณิช, เจริญ สุวรรณวลัย, จริญญา บุญประสาน. เมโสเซลีโอมาเยื่อหุ้มปอดชนิดเนื้อพังผืด. วชิรเวชสาร ๒๕๑๑;๑๒:๓๑-๓๓.

๒. สมชัย บวรกิตติ, ไพโรจน์ อุ่นสมบัติ, ประเสริฐ ปาจริย์, ชีระ ลิมศิลา. เมโสเซลีโอมาเยื่อหุ้มปอด รายงานผู้ป่วย ๑ ราย. สารศิริราช ๒๕๑๒;๒๑:๑๑๕๐-๗.

๓. สมชัย บวรกิตติ, ชีระ ลิมศิลา, ศุภชัย ไชยธีระพันธุ์, ทินรัตน์ สถิตยนิมานการ. เนื้องอกเยื่อหุ้มปอดปฐมภูมิ:เมโสเซลีโอมา. สารศิริราช ๒๕๑๗;๒๖:๑๓๖๐-๗๒.

๔. บัญญัติ ปริชญานนท์, นันทามาระเนตร์, ประเสริฐ ปาจริย์, สุภาพร ภมร. ทอลค์ นิวป์โมโดนิโอสิส. สารศิริราช ๒๕๒๐;๙:๗๗๑-๘๒.

(หมายเหตุ:ผู้ป่วยรายนี้มีผู้รายงานว่าพบเหตุใยหินในปอดด้วย)

บรรณ
สถิติ
เยื่อ
ปริ
เยื่อ
๒๕๒
พั
ช
มา
๒๕๒
เยื่อ
สาร
เยื่อ
สาร
บุญ
โรง
สาร
ประ
๔
๒๕๒
๑
๒๕๒

๕. ปริญา สาภักย์ลักษณะ, สมชัย บวรกิตติ, อภิญญา เมืองงามสมบุญ, เกรียงศักดิ์ สติรพงษ์สุทธิ. ก้อนหินที่ผนังอกจากเนื้องอกเยื่อหุ้มปอด. สารศิริราช ๒๕๒๐;๒๙:๙๘๑-๘.

๖. สมชัย บวรกิตติ, สุรพล อิศรไกรศิลป์, ปริญา สาภักย์ลักษณะ, และคณะ. เมโสเทลิโอมาเยื่อหุ้มปอดชนิดแพร่กระจาย. สารศิริราช ๒๕๒๐;๒๙:๑๔๗๙-๘๕.

๗. สมชัย บวรกิตติ, จรัส เภรณพงษ์, พัฒนะ สวรรคทัต. เนื้องอกเยื่อหุ้มปอดปฐมภูมิชนิดร้าย. สารศิริราช ๒๕๒๒;๓๑:๒๕๓-๖๐.

๘. สุวัฒน์วสินรัตน์, นภาพิน โอภาสานนท์, มาลี เซ็นเสถียร, สมชัย บวรกิตติ. สารศิริราช ๒๕๒๒;๓๑:๘๑๔-๒๐.

๙. ทวีพันธ์ ตัณฑจารุญ. เมโสเทลิโอมาเยื่อหุ้มปอด. รายงานผู้ป่วย ๔ รายจากเชียงใหม่. สารศิริราช ๒๕๒๒;๓๑:๖๖๑-๗๓.

๑๐. สุเทพ ณ สงขลา. ผู้ป่วยเมโสเทลิโอมาเยื่อหุ้มปอดชนิดร้ายที่โรงพยาบาลเลิศสิน. สารศิริราช ๒๕๒๒;๓๑:๖๗๔.

๑๑. สมชัย บวรกิตติ, ประเสริฐ ปาจารย์, บุญรัตน์ เอื้อสุดกิจ. เมโสเทลิโอมาเยื่อหุ้มปอดที่โรงพยาบาลศิริราช พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๒๒. สารศิริราช ๒๕๒๒;๓๑:๑๒๓๙-๖๓.

๑๒. โยธิน คุโรวาท, สมศักดิ์ วรรณะภัก, ประสาร จิมากร. รายงานเมโสเทลิโอมาเยื่อหุ้มปอด ๔ รายจากโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์. สารศิริราช ๒๕๒๒;๓๑:๑๔๖๓-๗๓.

๑๓. ศรีพฐ วิทยาสารณยุต. เมโสเทลิโอมา ๑ ราย (จดหมายถึงบรรณาธิการ) สารศิริราช ๒๕๒๒;๓๑:๑๕๒๔-๕.

๑๔. ประกิจ วาทีสาธกกิจ, สุมาลี เกียรติบุญศรี, พูนเกษม เจริญพันธุ์, สว่าง เชื้อหิรัญ. เมโสเทลิโอมาเยื่อหุ้มปอดที่โรงพยาบาลรามธิบดี. สารศิริราช ๒๕๒๒;๓๑:๑๖๒๓-๓๔.

๑๕. สมชัย บวรกิตติ. Chest radiographic features of pleural mesothelioma. First ASEAN Congress of Radiologists. Kuala Lumpur, Malaysia. ๑๙๘๐.

๑๖. นิธิ จงจิตนันท์, วิญญู มิตรนัน. ผู้ป่วยเมโสเทลิโอมา ๒ รายในจังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย. สารศิริราช ๒๕๒๓;๓๒:๖๔๘-๙.

๑๗. สมชัย บวรกิตติ, ประเสริฐ ปาจารย์. เมโสเทลิโอมาเยื่อหุ้มปอดในประเทศไทย. เสนอในการประชุมโรคทรวงอกเอเชียแปซิฟิกครั้งที่ ๖. วารสารอายุรศาสตร์ ๒๕๒๔;๑:๓๙-๔๕.

๑๘. นวรัตน์ ณ สงขลา, ดวงสุดา ธรรมศักดิ์, พ. เสียมพรพานิช. เมโสเทลิโอมาเยื่อหุ้มหัวใจชนิดกระจายกว้างในเด็ก. วารสารคัลยศาสตร์ไทย ๒๕๒๔;๒๓:๑๗-๒๒.

๑๙. สมพงษ์ ศรีอำไพ, ประเสริฐ ปาจารย์, สมชัย บวรกิตติ. การศึกษาสำรวจแอสเบสทอสบอดี้ในปอดจากศพผู้ป่วยของโรงพยาบาลศิริราช ๖ การศึกษาเบื้องต้น. สารศิริราช ๒๕๒๕;๓๔:๗๕๖-๖๑.

๒๐. สมชัย บวรกิตติ. Pleural mesothelioma in Thailand. In: Billimoria AR, Anand MP, editors. Cardio-pulmonary Diseases Update. Bombay: S.V. Limaye at India Printing Works: ๑๙๘๒. P. ๔๓๕-๔๔.

๒๑. Iwai K, Shishido S, Bovornkitti S. Comparative studies study between Japanese and Thai subjects on the evidence of asbestos (ferruginous) bodies in the lung.

Proc. of 7th Asia Pacific Congress on Diseases of the Chest, Hong Kong: Southeast Printing Co. ๑๙๘๓;P. ๓๕๑-๔.

๒๒. กองอาชีพอนามัย กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. การศึกษาเบื้องต้นเรื่องการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการใช้แอสเบสทอส. รายงานประจำปี ๒๕๒๖.

๒๓. กองอาชีพอนามัย กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. รายงานการศึกษาเบื้องต้นของการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการใช้แอสเบสทอส ๒๕๒๗.

๒๔. สมพงษ์ ศรีอำไพ, สมชัย บวรกิตติ, ประเสริฐ ปาจารย์. อุบัติการณ์แอสเบสทอสปอดดีในปอดจากการตรวจศพในประเทศไทย. จดหมายเหตุทางแพทย์ ๒๕๒๘;๖๘:๑๗๔-๘๒.

๒๕. นันทา มาระเนตร์, สมชัย บวรกิตติ, รัตนา ปิยะศิริศิลป์, ชินโอสถ หักบำเรอ. ภาวะมลพิษแอสเบสทอสในกรุงเทพมหานคร. สารศิริราช ๒๕๒๘;๓๗:๗๐๕-๘.

๒๖. อรพรรณ เมฆาติลกกุล. ระบาดวิทยาของโรคแอสเบสโทสิสและโรคมะเร็งจากแอสเบสทอส. ใน: อรพรรณ เมฆาติลกกุล, วิวัฒน์ เขียววิบูลย์, โยธิน เบญจวง, ดิเรก อังตระกูล (บรรณาธิการ). หนังสือรวมบทความโรคพิษแอสเบสทอสและโรคปอดอักเสบจากฝุ่นในอุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อมกับการป้องกัน. กรุงเทพฯ: กองสุขศึกษา สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข ๒๕๓๕, หน้า ๓๐-๓๒.

๒๗. รั้งสรรค์ ปุษาปาคม, สมชัย บวรกิตติ. โรคมะเร็งปอดและโรคแอสเบสโทสิสไม่เคยพบในประเทศไทย. สารศิริราช ๒๕๓๖;๔๕:๖๖๐-๑.

๒๘. สมชัย บวรกิตติ, ฉันทนา ผดุงทศ. โรคเหตุโยหิน. ใน: สมชัย บวรกิตติ, โยธิน เบญจวง, ปฐม สวรรค์ปัญญาเลิศ (บรรณาธิการ). ตำราอาชีพเวชศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ: หจก. เจเอสเค การพิมพ์ ๒๕๔๒ หน้า ๕๕๙-๗๓.

๒๙. ปานเทพ สุทธิพันธ์, สมชัย บวรกิตติ. เมโสเซลีโอมาเยื่อหุ้มปอดในประเทศไทย ทบทวนใหม่. วารสารเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม ๒๕๔๒;๑: ๔๖-๕๓.

๓๐. ประธาน วาทีสาชกิจ, Harkin TJ, Adrizzo-Harris DJ, Bodkin M, Crane M, Rom WN. Clinical correlation of sbestos bodies in BAL fluid. Chest ๒๐๐๔;๑๒๖:๙๖๖-๗๑.

*หมายเหตุ: เอกสารเลขที่ ๓๐ เป็นเรื่องโยหินในประเทศสหรัฐอเมริกา ศึกษาโดยแพทย์ไทยเป็นผู้รายงานหลัก

๓๑. ไชยอนันต์ แท่งทอง, วันทนีย์ พันธุ์ประสิทธิ์. การประเมินการสัมผัสแอสเบสทอสของคณานที่ทำการรื้อถอนอาคารที่มีวัสดุแอสเบสทอสและความเข้มข้นที่ฟุ้งกระจายในสิ่งแวดล้อม. วารสารสาธารณสุขศาสตร์ ๒๕๕๑;๓๘:๑๙๘-๒๑๐.

๓๒. สุทธิพัฒน์ วงศ์วิทย์วิโชติ, ฉันทนา ผดุงทศ. เมโสเซลีโอมาเหตุอาชีพแรกของไทย. วารสารคลินิก ๒๕๕๑;๒๘:๑๓๒-๖.

๓๓. สุทธิพัฒน์ วงศ์วิทย์วิโชติ, วิโรจน์ เจียมจรัสรังสี, วิโรจน์ ศรีอุฬาร. เมโสเซลีโอมาเหตุอาชีพในประเทศไทย. วารสารวิชาการสาธารณสุข ๒๕๕๒;๑๘:๑๕๕-๖๒.

๓๔. ลัญญา สุขพานิชพันธ์. การวินิจฉัยเนื้อเยื่อเยื่อเยื่อทางพยาธิวิทยา. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข ๒๕๕๒;๓:๑๙๖-๙.

๓๕. สมชัย บวรกิตติ, อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ. กรณีอ้างอิงเมโสเธลิโอมา. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข ๒๕๕๒;๓;๒๐๒-๓.

๓๖. วันทนีย์ พันธุ์ประสิทธิ์, ดุสิต สุจิรารัตน์, เฉลิมชัย ชัยกิตติกรณ์. Health risk among asbestos cement sheet manufacturing workers in Thailand. จพสท ๒๕๕๒;๑๒ (ผนวก ๗):๑๑๕-๒๐.

๓๗. พงษ์ลดดา สุพรรณชาติ, ชมพูนุช วิจิตรสงวน, สุทธารัตน์ ตั้งสกุลวัฒนา, สำเนียง อรรถเวช. Abnormal chest imaging compatible with asbestosis and asbestos-related pleural diseases in fiber cement factory. วารสารกรมการแพทย์ ๒๕๕๒;๓๔:๑๓-๒๗.

๓๘. สุทธิพัฒน์ วงศ์วิทย์วิโชติ. ขอภัย. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข ๒๕๕๓;๔:๕๘๘.

๓๙. พิษญา พรรคทองสุข. Primary, secondary and tertiary prevention of asbestos-related disease. Textbook Production Unit. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลลา ๒๕๕๔:๒๔๐ หน้า.

๔๐. พิษญา เผ่าทองสุข. ๒๕ ถามตอบวิชาการ: การเป็นสารก่อมะเร็งของแร่ใยหินโครโซไทล์. พิมพ์ครั้งที่ ๑: พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ: แผนงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๕๓;๗๕ หน้า.

๔๑. สมชัย บวรกิตติ, สายชล เกตุสา. กำเนิดเส้นใยหินในปอด. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข ๒๕๕๓;๔:๔๕๘-๙.

๔๒. อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ, สมชัย บวรกิตติ. สังคมไทยกับใยหิน. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข ๒๕๕๓;๔:๔๖๐-๑.

๔๓. สมชัย บวรกิตติ, อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ. วิจารณ์หนังสือ ๒๕ ถามตอบวิชาการการเป็นสารก่อมะเร็งของแร่ใยหินโครโซไทล์. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข ๒๕๕๓;๔:๕๘๑-๖.

๔๔. วรเชษฐ เต้ชะรัก. ใยหินเป็นเรื่อง. วารสารโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ ๒๕๕๓;๑๙:๔.

๔๕. ก้องเกียรติ ภูณฑ์กันทราก. มะเร็งใยหิน. ธรรมศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๔;๑๑:๗.

๔๖. ชีพสุมน สุทธิพิณฑวงค์. ประสบการณ์เมโสเธลิโอมาที่สถาบันพยาธิวิทยา พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๒. ธรรมศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๔;๑๑:๔๔-๕๓.

๔๗. ดิสกุล สงวนตระกูล. ข่าวดีสำหรับใยหิน. ธรรมศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๔;๑๑:๙๘-๙.

๔๘. สลิทธ เทพตระการพร. ใยหิน: มุมมองของนักอาชีวอนามัย. ธรรมศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๔;๑๑:๑๐๐-๑๐๑.

๔๙. สมชัย บวรกิตติ. เมโสเธลิโอมาไร้สาเหตุใยหินในประเทศไทย. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข ๒๕๕๔;๕:๖-๘.

๕๐. วรเชษฐ เต้ชะรัก. เวอร์มิคิวไลต์. ธรรมศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๔;๑๑:๑๓๕.

๕๑. สาโรจน์ วรพฤกษ์. ภาพรังสีทรวงอกรอยโรคเหตุใยหิน. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข ๒๕๕๔;๕:๑๑๑.

๕๒. วิทยา กุลสมบูรณ์. ความเห็นแย้งกรณีโครโซไทล์ (จดหมายถึงบรรณาธิการ) ในวารสารวิจัยระบบสาธารณสุข ๒๕๕๔;๕:๑๑๓-๔.

๕๓. สมชัย บวรกิตติ. ไม่น่าแปลก-ไม่เลือกปฏิบัติ (ตอบจดหมายถึงบรรณาธิการ เอกสารเลขที่ ๕๒). วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข ๒๕๕๔;๕:๑๑๔.

๕๔. สมชัย บวรกิตติ, สายชล เกตุสา, เภมจักษณ์ กาญจนเศรษฐ์, มานพ ตีระรัตน์

สมโภช. โยหินในเวอร์มิคูไลต์. ธรรมชาติศาสตร์
เวชสาร ๒๕๕๔;๑๑:๑๗๘-๘๑.

๕๕. ชีพสุมน สุทธิพิณฑะวงศ์, สมชัย บวรกิตติ.
พยาธิวิทยาปริทัศน์เนื้องอกเยื่อกล้ามเนื้อในประเทศไทย.
ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๔;๑๑:๓๑๐-๖.

๕๖. สมชัย เจียรนัยศิลป์. มะเร็งใยหิน?
ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๔;๑๑:๓๕๙.

๕๗. ศราวุธ คงการค้า. เมโสเธลิโอมา:
รายงานจากเชียงใหม่. ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร
๒๕๕๔;๑๑:๓๘๑๗๓.

๕๘. อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ. เอกสารสิ่งพิมพ์
เกี่ยวกับใยหินในประเทศไทย. ธรรมชาติศาสตร์
เวชสาร ๒๕๕๔;๑๑:๔๗๐-๑.

๕๙. สมชัย บวรกิตติ. เนื้องอกเยื่อกล้ามเนื้อใน
ประเทศไทย. ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๔;๑๑:
๔๗๗-๘.

๖๐. ปานเทพ สุทธินนท์. เมโสเธลิโอมา
รายแรกของประเทศไทย. ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร
๒๕๕๔;๑๑:๔๘๐-๑.

๖๑. ก้องเกียรติ ภูณท์กันทรากร. ผ่านงาน
ห้ามล้อรถยนต์. ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๔;๑๑:
๔๘๖-๗.

๖๒. สราวุธ ยอดมณี. การศึกษาเปรียบเทียบ
สมบัติกระเบื้องซีเมนต์ที่มีใยหินและไม่มี
ใยหิน. ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๔;๑๑:๕๗๔-๙.

๖๓. สันหัด ศิริอนันต์ไพบูลย์, เมธิณี
ระรินเรือง, สุวิมล อัครพิศิษฐ์, เปี่ยมศักดิ์ เมนะเกวต.
การทดสอบกระเบื้องซีเมนต์ลอนคู่ที่มีและไม่มี
ใยหิน. ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๔;๑๑:๕๘๐-๗.

๖๔. สมชัย บวรกิตติ. โยหินและเนื้องอก
เยื่อกล้ามเนื้อในประเทศไทย. ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร
๒๕๕๔;๑๑:๖๔๒-๕๐.

๖๕. สุธี ลีละเศรษฐกุล, อรลักษณ์ แพรัตกุล,
สมชัย บวรกิตติ. เคมีบำบัดเนื้องอกเยื่อกล้ามเนื้อ.
ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๔;๑๑:๖๕๑-๖.

๖๖. สาโรจน์ วรรณพฤษภ์. ผลประโยชน์
ทับซ้อน. ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๔;๑๑:๖๘๕.

๖๗. วรเชษฐ์ เตชะรัก. เรื่องใยหิน. วารสาร
โรงพยาบาลศรีสังวาลย์ ๒๕๕๔;๒๐:๕-๖.

๖๘. ศุภวรรณ สายสุด, พิมพ์พรรณ ศิลปะ
สุวรรณ, ชูเกียรติ วิวัฒน์วงศ์เกษม, เพลินพิศ
สุวรรณอำไพ. Effects of asbestos exposure
and health belief model on health preventive
behavioral and health status among car
repair workers. วารสารวิทยาศาสตร์สุขภาพ
๒๕๕๕;๒๑:๓๑-๔๓.

๖๙. สมชัย บวรกิตติ. Inviting a closure
look at the industrial use of chrysotile in
Thailand. พุทธชินราชเวชสาร ๒๕๕๕;๒๙:๑๔๓.

๗๐. ไชยยศ เหมะรัชตะ. กฎหมายกับ
ใยหิน. ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๕;๑๒:๒๒๓.

๗๑. สมชัย บวรกิตติ. เก็บตก - โยหิน.
ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๕;๑๒:๒๒๔-๕.

๗๒. อรรถพล ชีพสัตยากร. กลุ่มครอง
ผู้บริโภคใยหิน. ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๕;๑๒:
๒๒๘-๓๑.

๗๓. ชัยพันธุ์ รักรวิชัย. จริงหรือเท็จ.
ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๕;๑๒:๒๔๒.

๗๔. วรสิทธิ์ ศรศรีวิชัย. เรื่องใยหินบ่อย
มาก. ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๕;๑๒:๒๔๓.

๗๕. ณรงค์ศักดิ์ ชัยบุตร. โรคเหตุใยหินใน
สัตว์. ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๕;๑๒:๒๔๔-๕.

๗๖. สมเกียรติ ฉายะวงศ์, สมชัย บวรกิตติ.
เป็น ๒ โรคพร้อมกัน! วารสารโรงพยาบาล
ศรีสังวาลย์ ๒๕๕๕;๒๑:๙๖.

๗๗. ชัยพันธุ์ รักวิจัย. ข้อคิดเห็นต่อการเปรียบเทียบกระเบื้องซีเมนต์ที่มีและไม่มีใยหิน. วารสารเครือข่ายสหวิทยาการ ๒๕๕๕;๑:๑๗๐-๓.

๗๘. สมชัย บวรกิตติ. เทหิใยหินในสารน้ำล้างหลอดลมถุงลมปอด. วารสารเครือข่ายสหวิทยาการ ๒๕๕๕;๑:๑๗๔-๖.

๗๙. ปานเทพ สุทธิณรงค์, สมชัย บวรกิตติ. กำเนิดพยาธิสภาพโรคหืดใยหิน. วารสารเครือข่ายสหวิทยาการ ๒๕๕๕;๑:๑๘๓-๔.

๘๐. สมชัย เจียรนัยศิลป์. กัดไม่ปล่อย. วารสารเครือข่ายสหวิทยาการ ๒๕๕๕;๑:๑๘๕.

๘๑. กิตติพล ภักโชตานนท์. ข่าวมั่ว. วารสารเครือข่ายสหวิทยาการ ๒๕๕๕;๑:๓๓๓-๔.

๘๒. วีระพงษ์ เฟ่งวานิชย์. เอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับใยหินในประเทศไทย. วารสารเครือข่ายสหวิทยาการ ๒๕๕๕;๑:๔๐๒-๓.

๘๓. สมชัย บวรกิตติ. จดหมายถึงบรรณาธิการวารสารอายุรศาสตร์ออสเตรเลีย. วารสารโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ ๒๕๕๕;๒๑:๕๗-๘.

๘๔. พงษ์ลดา สุพรรณชาติ, ณรงค์พล ทุมวิภาต, สมเกียรติ ศิริรัตนพุกษ์. โรคที่เกี่ยวข้องกับสารแอสเบสตอส. รายงานผู้ป่วย ๒ ราย และบททวนวรรณกรรม. จพสท ๒๕๕๕;๔๕ (ฉบับผนวก ๘):เอส ๗๑-๗๖.

๘๕. วรชัย ศิริกุลชยานนท์, พิมพ์พิน อินเจริญ. เมโสเทลิโอมา: มุมมองทางพยาธิวิทยาและรายงานผู้ป่วย ๑๗ ราย. วารสารโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ ๒๕๕๕;๒๑:๓๑-๔๒.

๘๖. ธัชวีร์ ลีละวัฒน์. สมรรถนะระยะสั้นและระยะยาวของกระเบื้องซีเมนต์เสริมเส้นใยที่ใช้และไม่ใช้วัสดุใยหิน. วารสารโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ ๒๕๕๕;๒๑:๔๓-๕๑.

๘๗. สมชัย บวรกิตติ. ปรีทัศน์มะเร็งเยื่อเลื่อมในประเทศไทย. วารสารโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ ๒๕๕๕;๒๑:๕๒-๕.

๘๘. สมชัย บวรกิตติ. ทบพวนเรื่องใยหินและเนื้องอกเยื่อหุ้มปอดในประเทศไทย. พุทธชินราชเวชสาร ๒๕๕๕;๒๙:๓๙๕-๔๐๔.

๘๙. วีระพงษ์ เฟ่งวานิชย์. ตายเพราะใยหิน? พุทธชินราชเวชสาร ๒๕๕๕;๒๙:๔๐๘-๙.

๙๐. เบญจลักษณ์ กาญจนเศรษฐ์. เอกสารใยหินในประเทศไทย. วารสารโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ ๒๕๕๕;๒๑:๙๙-๑๐๐.

๙๑. สมชัย บวรกิตติ. Asbestos and mesothelioma in Thailand. Ukranian J Occup Hlth ๒๐๑๒;suppl.:๒๙-๓๓.

๙๒. พิมพ์พิน อินเจริญ. เทหิใยหิน. พุทธชินราชเวชสาร ๒๕๕๖;๓๐:๕๑-๓.

๙๓. รังสรรค์ ปุษปาคม. แอสเบสโทสิส รายแรกของประเทศไทย. พุทธชินราชเวชสาร ๒๕๕๖;๓๐:๑๒๙.

๙๔. ต่อตระกูล ยมนา. วัสดุก่อสร้างใยหินที่ใช้ในประเทศไทย. จดหมายเหตุเสวนานานาทัศนะการใช้ใยหินในอุตสาหกรรมไทย ๒๕๕๖; หน้า ๑๐-๑๒.

๙๕. สมรัตน์ ยินดีพิธ. ใยหิน: ความรู้ทางเคมีและฟิสิกส์. จดหมายเหตุเสวนานานาทัศนะการใช้ใยหินในอุตสาหกรรมไทย ๒๕๕๖ หน้า ๑๓-๑๕.

๙๖. วรชัย ศิริกุลชยานนท์. เอกสารเกี่ยวกับใยหิน และเนื้องอกเยื่อเลื่อมในประเทศไทย. จดหมายเหตุเสวนานานาทัศนะการใช้ใยหินในอุตสาหกรรมไทย. ๒๕๕๖ หน้า ๑๖-๒๑.

๙๗. สุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา. จดหมายเหตุเสวนานานานาทศนการใ้ใยหินในอุตสาหกรรมไทย ๒๕๕๖; หน้า ๒๒-๒๗.

๙๘. สมชัย บวรกิตติ. มลภาวะใยหินในอากาศและการปนเปื้อนในวัสดุตั้งต้น. จดหมายเหตุเสวนานานานาทศนการใ้ใยหินในอุตสาหกรรมไทย ๒๕๕๖ หน้า ๒๘-๓๓.

๙๙. สมชัย บวรกิตติ. ประสบการณ์โรคเหตุใยหินในประเทศไทย. จดหมายเหตุเสวนานานานาทศนการใ้ใยหินในอุตสาหกรรมไทย ๒๕๕๖ หน้า ๓๔-๓๗.

๑๐๐. สุมาลี เกียรติบุญศรี. การวินิจฉัยโรคเหตุใยหิน. จดหมายเหตุเสวนานานานาทศนการใ้ใยหินในอุตสาหกรรมไทย ๒๕๕๖ หน้า ๓๘-๔๐.

๑๐๑. ศิริวรรณ พราพงศ์. สารกำหนดชีวภาพระบุการสัมผัสใยหิน. จดหมายเหตุเสวนานานานาทศนการใ้ใยหินในอุตสาหกรรมไทย ๒๕๕๖ หน้า ๔๑-๔๔.

๑๐๒. วิลาวัณย์ จึ่งประเสริฐ. อภิปรายใยหินในประเทศไทย. จดหมายเหตุเสวนานานานาทศนการใ้ใยหินในอุตสาหกรรมไทย ๒๕๕๖ หน้า ๔๕-๔๙.

๑๐๓. สุรจิต สุนทรธรรม. พิษวิทยาของใยหิน. จดหมายเหตุเสวนานานานาทศนการใ้ใยหินในอุตสาหกรรมไทย ๒๕๕๖ หน้า ๕๐-๕๒.

๑๐๔. สมชัย บวรกิตติ. ปัญหาการใ้ใยหินในประเทศไทย. จดหมายเหตุเสวนานานานาทศนการใ้ใยหินในอุตสาหกรรมไทย ๒๕๕๖ หน้า ๕๓-๕๗.

๑๐๕. สมศรี สุวรรณจรัส. บทบาทของรัฐเกี่ยวข้องกับการใ้ใยหินในอุตสาหกรรม.

จดหมายเหตุเสวนานานานาทศนการใ้ใยหินในอุตสาหกรรม ๒๕๕๖ หน้า ๕๘-๖๐.

๑๐๖. ศรีจันทร์ อุทัยภาส. บทบาทของรัฐเกี่ยวข้องกับการใ้ใยหินในอุตสาหกรรมไทย. จดหมายเหตุเสวนานานานาทศนการใ้ใยหินในอุตสาหกรรมไทย ๒๕๕๖ หน้า ๖๑-๖๓.

๑๐๗. ชาญวิทย์ ทรเทพ. ทิศทางการใ้ใยหินในอุตสาหกรรมไทย. จดหมายเหตุเสวนานานานาทศนการใ้ใยหินในอุตสาหกรรมไทย หน้า ๖๔-๖๖.

๑๐๘. สมชัย บวรกิตติ. ปรัทัศน์รายงานเนื่อปอดและเยื่อหุ้มปอดผิดปกติในคนงานโรงงานกระเบื้องมุงหลังคา. เวชบัณฑิตยสาร ๒๕๕๖; ๖: ๔๖-๔๗.

๑๐๙. สุรศักดิ์ บูรณตรีเวทย์. แร่ใยหินกับสุขภาพ. ธรรมศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๖; ๑๓: ๑๕๗-๖๖.

๑๑๐. วรเชษฐ เตชะรัก. ข่าวยใยหิน-ทำไมยึดเยื่อ. วารสารโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ ๒๕๕๖; ๒๒: ๓.

๑๑๑. สมชัย บวรกิตติ. รายงานเนื่ออกเยื่อเลื่อมปัญหา. วารสารโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ ๒๕๕๖; ๒๒: ๖.

๑๑๒. สมชัย บวรกิตติ. Academic experience regarding regarding chrysotile use in Thailand. วารสารโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ ๒๕๕๖; ๒๒: ๑๓๘-๔๒.

๑๑๓. สมชัย บวรกิตติ. จากเสวนาการใ้ใยหินในอุตสาหกรรมไทย. วารสารโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ ๒๕๕๖; ๒๒: ๖๔-๖๕.

๑๑๔. รังสรรค์ ปุชปาคม. การศึกษาที่น่าจะได้อำตอบ. วารสารโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ ๒๕๕๖; ๒๒: ๑๓๕.

asbes

วารส

๑๓๘-

จากใ้

๒๓๔-

รัตน

สุรศักดิ์

เหตุใ้

๓๐๕-

(จดหม

๒๕๕๖

อุตสาหกรรม

๒๕๕๖

เหตุใ้

ว. วิทย

การบ

ว. วิทย

ใยหิน

สยาม

ใน: จด

ในอุตสาหกรรม

จัดโดย

พ.ศ. ๒

๑๑๕. สมชัย บวรกิตติ. Publication on asbestos and mesothelioma in Thailand. วารสารโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ ๒๕๕๖;๒๒: ๑๓๘-๔๒.
๑๑๖. สมชัย บวรกิตติ. กำเนิดพยาธิสภาพจากใยหิน. พุทธชินราชเวชสาร ๒๕๕๖;๓๐: ๒๓๔-๗.
๑๑๗. บุลวัชร หอมวิเศษ, หทัยวรรณรัตน์บรรเจิดกุล, วิเชษฐ์ ปิยะวงค์, อารยาสามหมอ, สุรศักดิ์ บุรณตรีเวทย์. รายงานมะเร็งเยื่อหุ้มปอดเหตุใยหิน. ธรรมศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๖;๑๓: ๓๐๙-๑๓.
๑๑๘. สมชัย บวรกิตติ. มะเร็งใยหิน ? (จดหมายถึงบรรณาธิการ). ธรรมศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๖;๑๓:๕๙๘-๙.
๑๑๙. สมชัย บวรกิตติ. สรุปการใช้ใยหินในอุตสาหกรรมไทย. ว. วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม ๒๕๕๖;๒๕๕๖;๑:๕-๖.
๑๒๐. พิมพ์ดินอินเจริญ, วิบูลย์ บุญสร้างสุข. เทหิใยหินในในสารน้ำล้างหลอดลมถุงลมปอด. ว. วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม ๒๕๕๖;๑:๑๐๐-๒.
๑๒๑. สมชัย บวรกิตติ. ภาพฉายประกอบการบรรยายในการประชุมใยหิน ประเทศอินเดีย. ว. วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม ๒๕๕๖;๑:๑๑๓-๖.
๑๒๒. สมชัย บวรกิตติ. การประชุมเรื่องใยหินที่ประเทศฟิลิปปินส์. ว. วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม ๒๕๕๖;๑:๑๑๗-๒๐.
๑๒๓. สุรศักดิ์ บุรณตรีเวทย์. รู้จักกับใยหิน. ใน:จดหมายเหตุเสวนาการใช้ใยหิน "โครโซไทล์" ในอุตสาหกรรมไทย และผลกระทบต่อสุขภาพ จัดโดยสำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๑๔-๒๑.
๑๒๔. นิธิพัฒน์เจียรกุล. โรคปอดเหตุใยหิน. ใน:จดหมายเหตุเสวนาการใช้ใยหิน "โครโซไทล์" ในอุตสาหกรรมไทย และผลกระทบต่อสุขภาพ จัดโดยสำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๒๗-๓๒.
๑๒๕. พงษ์ลดดา สุพรรณชาติ. การวินิจฉัยโรคเหตุใยหินทางรังสีวิทยา. ใน:จดหมายเหตุเสวนาการใช้ใยหิน และผลกระทบต่อสุขภาพ จัดโดยสำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๓๓-๔๐.
๑๒๖. วรชัย ศิริกุลชยานนท์. การวินิจฉัยโรคเหตุใยหินทางพยาธิวิทยา. ใน:จดหมายเหตุเสวนาการใช้ใยหิน "โครโซไทล์" ในอุตสาหกรรมไทย และผลกระทบต่อสุขภาพ จัดโดยสำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๔๒-๔๘.
๑๒๗. ปรียา ลิฬหกุล. การวินิจฉัยโรคเหตุใยหินทางชีวเคมี. ใน:จดหมายเหตุเสวนาการใช้ใยหิน "โครโซไทล์" ในอุตสาหกรรมไทย และผลกระทบต่อสุขภาพ จัดโดยสำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๔๙-๕๒.
๑๒๘. ศิริวรรณ พราพงษ์. สารกำหนดชีวภาพใยหิน. ใน:จดหมายเหตุเสวนาการใช้ใยหิน "โครโซไทล์" ในอุตสาหกรรมไทย และผลกระทบต่อสุขภาพ จัดโดยสำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๕๓-๕๖.
๑๒๙. สมชัย บวรกิตติ. การศึกษาเกี่ยวกับใยหินในประเทศไทย. ใน:จดหมายเหตุเสวนาการใช้ใยหิน "โครโซไทล์" ในอุตสาหกรรมไทย และผลกระทบต่อสุขภาพ จัดโดยสำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๖๐-๖๙.

๑๓๐. ศิริเพ็ญ ศุภกาญจนกันติ. บริบทการห้ามใช้ใยหินในประเทศไทย. ใน:จดหมายเหตุเสวนาการใช้ใยหิน "โครโซไทล์" ในอุตสาหกรรมไทยและผลกระทบต่อสุขภาพ จัดโดยสำนักวิทยาศาสตร์ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๗๓-๗๘.

๑๓๑. อิงเหวย หวัง. ผลกระทบจากการยกเลิกใช้โครโซไทล์ในประเทศไทย. ใน:จดหมายเหตุเสวนาการใช้ใยหิน "โครโซไทล์" ในอุตสาหกรรมไทย และผลกระทบต่อสุขภาพ จัดโดยสำนักวิทยาศาสตร์ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๘๐-๘๒.

๑๓๒. สมศรี สุวรรณจรัส. นโยบายและมาตรการบริหารจัดการใยหินในอุตสาหกรรมไทย. ใน:จดหมายเหตุเสวนาการใช้ใยหิน "โครโซไทล์" ในอุตสาหกรรมไทย และผลกระทบต่อสุขภาพ จัดโดยสำนักวิทยาศาสตร์ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๘๕-๘๗.

๑๓๓. บัณฑิต ตั้งประเสริฐ. ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก. ใน:จดหมายเหตุเสวนาการใช้ใยหิน "โครโซไทล์" ในอุตสาหกรรมไทย และผลกระทบต่อสุขภาพ จัดโดยสำนักวิทยาศาสตร์ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๙๐-๙๒.

๑๓๔. ปรีชา เปรมปรี. มาตรการดำเนินการเกี่ยวกับใยหินในประเทศไทย. ใน:จดหมายเหตุเสวนาการใช้ใยหิน "โครโซไทล์" ในอุตสาหกรรมไทย และผลกระทบต่อสุขภาพ จัดโดยสำนักวิทยาศาสตร์ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๙๕-๙๗.

๑๓๕. พิมพิณ อินเจริญ, คทาอุท สนิททางกุล, สมพงษ์ วงศ์วิชัย, วรชัย สิริกุลชยานนท์. Determination of asbestos bodies in autopsy lung fluids. Asian Arch Pathol ๒๐๑๔;๑๐:๑๓-๑๖.

๑๓๖. พิมพิณอินเจริญ, วิบูลย์บุญสร้างสุข, คทาอุท สนิททางกุล, จริยา เลหาวิช, วรชัย สิริกุลชยานนท์, สมชัย บวรกิตติ. Determination of asbestos bodies in bronchoalveolar lavage fluids in Thailand. จพสท ๒๕๕๗; ๙๗:๕๕๔-๕.

๑๓๗. ปรียา ลิฬหกุล, สมชัย บวรกิตติ. Plasma adipokine levels in Thais. Asian Pacific J Allerg Immunol ๒๕๕๗

๑๓๘. พิมพิณ อินเจริญ, สมชัย บวรกิตติ. Asbestos Bodies Burden in the Autopsy Lung Tissue from General Thai Population. The Open Respir Med J ๒๐๑๙;๑๓:๕-๑๐.

๑๓๙. สมชัย บวรกิตติ, มานพ พิทักษ์ภากร. โรคเหตุใยหินในประเทศไทย:ประสบการณ์อดีตที่คณะปัจจุบันและอนาคต. ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ๒๕๖๒;๑๙:๒๑๕-๙.

๑๔๐. สมชัย บวรกิตติ. Asbestos Pollution. ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ๒๕๖๓;๒๐:๓๔๒.

๑๔๑. สมศักดิ์ เทียมเก่า. Further study on PM_{๒.๕} is imperative. ธรรมชาติศาสตร์เวชสาร ๒๕๖๓;๒๐:๓๔๓.

สเปซ
สำนัก

ว่างอ
ศัพท์
อยู่ใน
มีนา
สนใจ
ทำนอ
แต่ไม่

ในพ
ราชบั
(๒๕๕
แม้ว่า
ต้อง
ยอมรั
ต่างๆ
ได้แก่
profes
ผู้ช่วย
ลำดับ
น่าจะ